

VÝROČNÍ ZPRÁVA O ČINNOSTI TÝMU Č. 4 PRO VZDĚLÁVÁNÍ ZA ROK 2019

Vedoucí týmu: Mgr. Karin Bílková
Tajemník týmu: Mgr. Eva Procházková

1. Poslání a charakteristika týmu

Tým pro vzdělávání (tým č. 4) se ve své činnosti po dobu svého působení snažil vyvíjet aktivity, pomoc a spolupráci jak v oblasti středního, odborného nebo vysokoškolského studia, tak v oblasti vzdělávání obecně (včetně vzdělávání dospělých v rámci oboru a předávání odborných informací). Tým se také zaměřuje na oblast pracovního práva a personální problematiky.

2. Dosavadní činnost týmu

Tým pro vzdělávání byl ustanoven v prosinci roku 1999.

Vzhledem k potřebám se v průběhu roku 2019 konala dvě jednání:

Datum porady	Místo konání / u firmy	Počet účastníků
25. 2. 2019	STRABAG a.s.	7 + 2 hosté
20. 9. 2019	STRABAG a.s.	6 + 2 hosté

3. Členská základna týmu (stav k 30. 12. 2019)

Tým pro vzdělávání měl k uvedenému datu 12 členů, kteří jsou převážně zástupci členských organizací. Jedná se většinou o ředitele nebo vedoucí pracovníky personálních útvarů.

Mezi pravidelné hosty týmu patří především Ing. František Mihaluka, ředitel SPŠ Chrudim, a Ing. Petr Svoboda, jednatel Sdružení pro výstavbu silnic. Další hosté jsou zváni dle programu.

4. Činnosti týmu v roce 2019 a vzdělávací aktivity

Členové týmu byli informováni o aktivitách Sdružení v oblasti vzdělávání. Na jaře (od ledna do března 2019) proběhla série školení STEPS 10 Projektování silnic a dálnic a STEPS 11 Recyklace vozovek. V roce 2020 jsou plánována školení STEPS 12, která budou zaměřená na ostatní asfaltové technologie. Školení proběhnou opět v lednu až březnu roku 2020.

Proběhly cykly workshopů SILNIČNÍ AKADEMIE 4, které byly rozšířeny o nová témata: Asfalty a asfaltová pojiva, Asfaltové směsi, Údržba a opravy vozovek, Zemní práce, Podkladní vrstvy vozovek, Navrhování vozovek a Cementobetonový kryt. Workshopy se konaly v areálu firmy Viakontrol v Běchovicích a nově také ve společnosti VARS v Brně. Celkové hodnocení účastníků bylo téměř 90 %.

Sdružení proto naplánovalo pokračování na leden až duben 2020, opět v Praze a Brně. Přítomní byli na jarním jednání informováni o možnosti prezentace na konferenci Asfaltové vozovky, která se konala 26. až 27. listopadu 2019. Účast na konferenci byla rekordní – 649 delegátů včetně zahraničních odborníků a 34 vystavovatelů.

Ing. Petr Svoboda informoval o problematice BIM. SVS je zapojeno do Rady BIM a práce TRT (Technického redakčního týmu). Tyto orgány schválily metodiky k použití v rámci pilotních projektů. Na 29. 1. 2020 v Praze a 11. 3. 2020 v Brně je připraveno školení k těmto metodikám BIM společně s problematikou zadávání staveb na základě hodnocení ekonomické výhodnosti.

Členové týmu zhlédli nové propagační video, které ve spolupráci s firmami natočilo Sdružení pro výstavbu silnic. To by firmám následně poskytnuto k dalšímu použití a umístěno ke stažení na stránkách www.cestacz.cz.

Členové týmu byli informováni o fotosoutěži na téma Cesta necesta Sdružení pro výstavbu silnic. Soutěž pořádalo ve spolupráci se SPŠ Chrudim. Cílem bylo zaměřit pozornost žáků na možnost studia v oborech silničního stavitelství. Podmínkou v účasti bylo zaslání tematické fotografie (cesta, most, dopravní značení) a odpověď na 3 tematické otázky. Vyhlášení vítězů soutěže a předání cen proběhlo 16. ledna 2019 v SPŠ Chrudim za účasti zástupců školy a Sdružení pro výstavbu silnic.

Na konci roku 2019 bylo vyhlášeno další kolo soutěže, kdy bylo podmínkou účasti zaslání fotografie nově opravené silnice, náměstí či mostu. Do soutěže se zapojilo 7 středních průmyslových škol v rámci celé ČR.

Další aktivitou byl den silničního stavitelství ROAD FEST, který se konal 30. května 2019 na dvoře firmy STRABAG a.s. v Liberci. Firmy a střední školy měly možnost se prezentovat a zároveň zapojit žáky prostřednictvím aktivit souvisejících s oborem, celkem bylo 13 stanovišť. Akce zúčastnilo cca 300 dětí, část v doprovodu rodičů. Vzniklo opět propagační video, které firmy dostaly k dispozici a zároveň pomůže jako podklad k propagaci aktivity v dalších letech. Sdružení vzhledem ke kladným ohlasům naplánovalo další ročník akce ROAD FEST 2020. Byla vybrána 3 místa: Liberec (1. června 2020, stavební dvůr STRABAG), Zlín (15. června 2020, stavební dvůr Eurovia) a Plzeň (4. až 5. 9. 2020, Armádní sportovní střelnice), kde se akce bude konat spolu s akcí Cestářské rodeo pod záštitou hejtmána Plzeňského kraje. Příprava akce ROAD FEST včetně doprovodného programu byla v roce 2019 hrazena z prostředků Sdružení. V roce 2020 bude nutné část nákladů rozdělit mezi zúčastněné firmy. Předpokládaný příspěvek firmy pro pokrytí všech externích nákladů vychází při účasti na jedné akci cca na 20 000 Kč, při účasti na třech akcích na 50 000 Kč.

Na jarním jednání otevřel Mgr. Zdeněk Kostříž téma problematiky vydávání strojnických průkazů a diskuzi k vyhlášce 77/1965 Sb. Vyhláška nemá v současné době oporu v zákoně. Odborně způsobilá osoba může vydat osvědčení, ale nemůže napsat, že podle vyhlášky 77/1965 Sb. Firma Metrostav si např. školí nové zaměstnance vlastních instruktorů, kteří vydávají Pověření pro obsluhu stavebních strojů v Metrostavu. Při přechodu do jiné firmy pak ovšem zaměstnanec musí projít novým školením, protože osvědčení vydané s původní firmě zde neplatí. Společnost Metrostav se obrátila s dotazem na Státní úřad inspekce práce – Stanovisko inspekce práce – viz příloha 2 dostupná na webu Sdružení. Podzimního jednání týmu se jako host zúčastnil personální ředitel společnosti Subterra a.s. Mgr. Karel Vašta, který přítomné informoval o novinkách v pracovněprávní legislativě. V úvodu zmínil zrušení karenční doby (k červenci 2019), následovaly informace týkající se novelizace evropské směrnice o vysílání zaměstnanců.

Vydvíhl základní body: V zákoníku práce je do §309 nově zavedena povinnost informovat agenturního zaměstnance před vysláním do jiné země. V §319 je uvedeno, že pracovníci ze zahraničí u nás musí dostávat zaručenou mzdu a musí se platit povinné složky – přesčasy, svátky, noční, ztížené prostředí, příplatky za práci v sobotu a neděli obdobně jako u našich zaměstnanců. Dále se diskutuje problém průměrných mezd u zaměstnanců, kteří byli vysláni do zahraničí, zpátky se navrátí a jsou jim vypláceny náhrady z průměrného výdělku předchozího kvartálu. Pak jsou průměry vypočteny dle legislativy jiného vyslaného státu a tím pádem neúměrně vysoké. Nejasnost je v současné době u formulace: „Výhodnost se posuzuje u každého práva vyplývajícího z pracovněprávního vztahu samostatně“. Jedná se o sporný bod proto, že v záměru evropské směrnice se měly porovnávat mzda v jedné zemi vs. mzda v druhé zemi (která je výhodnější), a není jasné, zda se jedná o porovnání každého písmene paragrafu, nebo každé položky pod písmenem paragrafu. Tato formulace se bude pravděpodobně upravovat.

Kolektivní smlouva v Čechách není takového charakteru jako v jiných zemích, v Čechách není povinnost pro zahraniční firmu kolektivní smlouvu držet a ani po přijetí novely nebude povinnost ji pro zahraniční zaměstnance držet.

Zákoník práce sjednocuje délku vyslání zaměstnanců. Doba vyslání je 12 měsíců (stejně jako v evropské směrnici). Pokud bude potřeba tuto dobu prodloužit, zaměstnavatel oznámí včas (před uplynutím doby 12 měsíců) úřadům, že vyslání zaměstnance překročí tuto dobu. Prodloužení doby může být maximálně na 18 měsíců. Pokud dojde k nahrazení jiným zaměstnancem, který bude vykonávat práci stejného druhu a na stejném místě, pro účely posouzení doby výše uvedené se všechny doby těchto zaměstnanců sčítají.

V zákoně o zaměstnanosti novelou dochází ke změně – přenesení povinnosti nahlášení vyslaného zaměstnance na zaměstnavatele, tedy na toho, u koho je řádně zaměstnancem a ne jako doposud, na toho, kdo přijímá. Nově je také definována povinnost uchovávat doklady vyslaných zaměstnanců zaměstnavatelem (tedy tím, kdo k nám zaměstnance vysílá).

§14 zákona o zaměstnanosti lze vyložit tak, že pokud k nám bude vyslán zaměstnanec ze zahraničí, přes x firem, ten, s kým má zaměstnanec uzavřený první pracovněprávní vztah, je považován za zaměstnavatele. Tento první subjekt má povinnosti, který tento zákon určuje.

V §87 dochází ke změnám – vypadává část: „...právnícká nebo fyzická osoba, která uzavřela smlouvu se zahraničním zaměstnavatelem, na jejímž základě je k nám zaměstnanec vyslán...“. Dále je zde uvedeno, že zaměstnavatel je povinen do 10 kalendářních dnů informovat příslušnou krajskou pobočku úřadu práce o ukončení zaměstnání nebo výkonu práce zahraničního zaměstnance na území České republiky.

§102 zákona o zaměstnanosti se týká evidence občanů, která je jednoznačně převedena na zaměstnavatele. Nově je zavedena povinnost zaměstnance mít u sebe (na stavbě) doklady, za což má zodpovědnost jeho zaměstnavatel.

Novela zákona o pobytu cizinců. Na základě nařízení vlády se nově zavádí mimořádné pracovní vízum, které by mělo být maximálně na 1 rok pouze pro zemědělství. Od nás došlo k připomínkování a rozšíření na sektor stavebnictví, ale bylo zamítnuto. Dále bylo zavedeno omezení přestupu zaměstnance, v případě, že má vydanou zaměstnaneckou kartu – změna zaměstnavatele je možná až po 6 měsících. Dochází ke změnám u správních poplatků, které jsou vyšší. Tato novela dává také nově policii právo vstupu do Jednotného informačního systému ministerstva práce a sociálních věcí.

Doc. Ing. Ludvík Vébr, CSc., z ČVUT v Praze, informoval o situaci na fakultě. Situace, co se týče studentů, je velmi tragická. V červnu končilo v 5. ročníku 15 diplomantů, na podzim je jich přihlášeno pouze 10. Letos se na celý obor konstrukce a doprava hlásí 28 studentů. V případě, že dojdou až do 5. ročníku, podělí se o tento počet šest kateder. Na Slovensku je situace ještě horší. Lépe je na tom VUT v Brně, to ovšem díky studentům ze Slovenska. Studenti nejsou motivovaní a jejich snaha i výkony klesají. Bohužel je u nás spousta vysokých škol (ne vždy zcela seriózních), na které se studenti snadno dostanou a bez námahy vystudují. Umí málo také ze své odbornosti, katedry mají 30 % povinných předmětů (matematika, mechanika), ale málo praktických předmětů. Zároveň příliš spoléhají na techniku a software, ale málo dokážou používat selský rozum. Úroveň studentů se v dnešní době bohužel snížila.

Ing. Zdeněk Kostříž informoval, že se jejich společnost snaží spolupracovat s vysokými školami, některé školy ovšem tvrdí, že se do koncepce odborné přednášky nevejdou. Pokud firma udělá volnou přednášku, přijdou studenti, kteří u nich dělají praxi. Firma spolupracuje se studenty, kteří chodí již v průběhu studia na praxi a ty pak rádi přijmou, protože se jedná o „hotové“ pracovníky. Se zaměstnanci, kteří přijdou rovnou ze školy, je „spousta práce“, než se zaškolí, navíc jejich představy o daném povolání jsou často velmi zkreslené. Metrostav by rád dostal polytechniku do krajských akčních plánů, naráží neustále na Ministerstvo školství, které se zabývá více inkluzí, co se týká polytechniky, nechává aktivitu na firmách.

Mgr. Kostříž zmínil, že dalším problémem je celoživotní vzdělávání. Nabídka celoživotního vzdělávání pro techniky prakticky neexistuje. Různé nadace apod. sice výuku nabízejí, ale jejich úroveň je špatná. Firma se snaží poukazovat na příslušných ministerstvech na to, že absolventi nejsou dostatečně připravení, jsou však odkazováni na vysoké školy.

Firmy se snaží se školami spolupracovat, snaží se přivést vlastní lidi z praxe do přednášek (dobrou zkušenost mají např. s VUT v Brně fakultou stavební). Metrostav např. v rámci semestru dává studentům praxi, výstupem je seminární práce (kterou obhajují nejen před profesory, ale také před zástupci firem) a zhodnocení praxe.

Ing. Petr Svoboda informoval o možnosti vytvořit jednoduchý projekt spolupráce, tak jak ho popisoval Mgr. Kostříž, kdy by přednášeli část předmětu lidé z praxe. Školu by to nemělo nic stát. Mgr. Kostříž sdělil, že mají zkušené pracovníky, kteří se rádi podělí o zkušenosti z praxe.

Proběhlo jednání na SPS v ČR, kterého se jako zástupce Sdružení zúčastnila vedoucí týmu a které se týkalo podnětů v oblasti legislativy pracovního práva. Byla řešena problematika nepřetržitého odpočinku (příloha 1, změna §92 odst. 4 zákoníku práce) a agenturního zaměstnávání cizinců.

5. Související aktivity a další jednání

Mgr. Eva Procházková informovala, že nadále vychází zpravodaj SILNICE MOSTY, k dispozici jsou webové stránky zpravodaje SILNICE MOSTY (www.silnice-mosty.cz), které jsou plněny průběžně. O aktuálních událostech v oboru jsou členové informováni také prostřednictvím facebookové stránky Sdružení. Dalším informačním zdrojem o aktivitách Sdružení jsou webové stránky www.cestacz.cz, kde je také ke stažení propagační video a jsou zde avizovány aktivity určené pro žáky (fotosoutěž CESTA NECESTA, akce ROAD FEST), jsou zde kontakty na střední průmyslové školy a kariérní stránky firem z oboru silničního stavitelství.

6. Informační zdroje a spolupráce s jinými institucemi

Členové týmu pro vzdělávání získávají informace z odborných seminářů, školení, časopisů, publikací a konferencí. Trvale spolupracují s vysokými školami, např. VUT v Brně, ČVUT v Praze, renomovanými personálními agenturami, ČKAIT atd. Dlouhodobá je spolupráce se SPŠ Chrudim a díky aktivitám (CESTA NECESTA, ROAD FEST) byla navázána také spolupráce s dalšími středními a základními školami.

7. Plán činnosti na rok 2020, předpokládaný termín jednání

Na další schůzce se budou řešit předem dojednaná nejžhavější témata s tím, že si účastníci předají rady a konkrétní zkušenosti nebo budou dohodnuty konkrétní kroky např. pro propagaci oboru. Další zasedání týmu č. 4 je plánováno na únor 2020 ve společnosti EUROVIA CS, a.s.

Zpracovala: Mgr. Eva Procházková, tajemník týmu

Schválila: Mgr. Karin Bílková, vedoucí týmu

V Praze dne 28. 2. 2020